

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

CENTRUM FÖR
HAV OCH SAMHÄLLE

2025

Verksamhetsrapport

INNEHÅLL

- 3 FÖRORD
- 4 UPPDRAG OCH ORGANISATION
- 5 SAMVERKAN PÅ FLERA PLAN
- 6 TRANSDISCIPLINÄR KOMPETENS
- 9 UTBILDNING
- 10 SAMVERKANSPROJEKT
- 14 DEN MARINA KOMMUNIKATIONEN
- 18 AKTIVITETER UNDER ÅRET
- 24 INTERNATIONELLT ARBETE
- 26 INTÄKTER OCH KOSTNADER

2025 års rapportering av verksamheten inom Centrum för hav och samhälle, Göteborgs universitet.
Diarienummer: GU 2026/1145
Godkänd av styrgruppen för Centrum för hav och samhälle, och överlämnad till rektor 31 mars 2026.
www.havochsamhalle.gu.se
info@havochsamhalle.gu.se
Omslagsbild: Greta Kirstein som gjorde sitt masterarbete hos Centrum för hav och samhälle.
Foto: Karl-Johan Nylén
Övriga bilder: Göteborgs universitet, där ej annat anges.

NYA INITIATIV, FORTSATT SAMVERKAN

Den trogne läsaren av Centrum för hav och samhälles verksamhetsrapporter kommer se att årets version ser lite annorlunda ut. Precis som tidigare sammanfattar den de verksamheter och aktiviteter som vi utifrån vårt uppdrag har initierat, drivit och deltagit i under 2025. Men till skillnad från tidigare rapporter har vi den här gången strävat efter en mer kortfattad, komprimerad, och förhoppningsvis mer lättillgänglig sammanfattning av årets som gått. Vi hoppas att du som läsare uppskattar den här förändringen.

Verksamheten 2025 har präglats av vår ambition att kombinera välfungerande aktiviteter och samarbeten med nya initiativ som svar på snabbt föränderliga utmaningar, förutsättningar och möjligheter. Ett särskilt spännande exempel är vårt långvariga engagemang för att utveckla marina kolonilotter som ett transdisciplinärt verktyg

” Samverkan är dock inte bara en målsättning utan i allra högsta grad grundläggande förutsättning för i princip hela vår verksamhet.

för havsbaserad, hållbar matproduktion och ökad havsmedvetenhet. Med stöd från Formas sjösattes under 2025 tre olika men kompletterande projekt som genom nya initiativ och perspektiv bygger vidare på tidigare projekt och erfarenheter.

Centrum för hav och samhälles uppdrag syftar till att möjliggöra, stärka och utveckla samverkan i olika former. Samverkan är dock inte bara en målsättning utan i allra högsta grad en grundläggande förutsättning för i princip hela vår verksamhet och alla våra aktiviteter. Vi vill därför ta chansen att rikta ett särskilt tack till alla er som under 2025 på olika sätt

och i olika former deltagit i och bidragit till Centrum för hav och samhälles arbete. Det gäller förstås alla havsforskare på Göteborgs universitet som med stor kompetens och passion deltar i debatter, gör

expertintervjuer och kommer till oss med idéer om nya tvärande forskningsprojekt. Det gäller även de företag, myndigheter, kommuner och organisationer som vågar prova på nya och annorlunda former för samarbete. Och så klart alla engagerade privatpersoner som nyfiket deltar i våra evenemang och publika aktiviteter.

Till sist riktar jag ett stort tack till Marina Panova som efter fyra år lämnar sitt uppdrag som biträdande föreståndare för Centrum för hav och samhälle för att kunna fokusera på sitt viktiga uppdrag som föreståndare för Tjärnö marina laboratorium. Och passar samtidigt på att välkomna Malin Rosengren som ny biträdande föreståndare med start 2026.

Per Knutsson
Föreståndare, Centrum för hav och samhälle

VÅRT UPPDRAG

- Utgöra universitetets marina samverkanspart på regional, nationell och internationell nivå; och därigenom öka universitetets kompetens och kapacitet för strategisk samverkan.
- Initiera och koordinera strategiskt viktiga transdisciplinära forskningssatsningar inom området.
- Utgöra ett nav för universitetsegna och externa verksamheter.
- Stödja fakulteter och institutioner som vill utveckla sin marina profil och marin transdisciplinär verksamhet.

ORGANISATION

Centrum för hav och samhälle leds av föreståndare Per Knutsson, Institutionen för globala studier. Centrumet har en mycket aktiv styrgrupp där samtliga sju fakulteter vid Göteborgs universitet är representerade liksom Havsmiljöinstitutet, Chalmers tekniska högskola, Institutionen för marina vetenskaper, Wexus och föreståndaren Per Knutsson. Ordförande är Göran Hilmersson.

Under 2025 bestod styrgruppen av:

- Per Knutsson, föreståndare för Centrum för hav och samhälle
- Bettina Schulz Paulsson, Humanistiska fakulteten
- Lena Gipperth, Handelshögskolan
- Göran Hilmersson, Fakulteten för naturvetenskap och teknik
- Henric Benech, Konstnärliga fakulteten
- Géraldine Fauville, Utbildningsvetenskapliga fakulteten
- Joakim Larsson, Sahlgrenska akademien
- Aksel Sundström, Samhällsvetenskapliga fakulteten
- Stefan Hulth, prefekt för Institutionen för marina vetenskaper
- Kajsa Tönnesson, föreståndare för Havsmiljöinstitutet
- Thomas Berglund, Wexus
- Ida-Maja Hassellöv, Chalmers tekniska högskola

Styrgruppen hade fyra möten under året. Centrumet har även en ledningsgrupp som träffas regelbundet för att planera och koordinera aktiviteter i relation till handlings- och verksamhetsplanen, budgeten, styrdokument och uppdraget. Centrum för hav och samhälle har sin värdinstitution vid Institutionen för marina vetenskaper, som ansvarar för att tillhandahålla centrala stödfunktioner. Centrumet är även representerat i institutionens ledningsgrupp.

12 personer har varit anställda inom Centrum för hav och samhälle (majoriteten på deltid). Den sammanlagda arbetsinsatsen motsvarar 5,5 heltidstjänster, fördelade på:

- 3,2 heltidstjänster inom kärnverksamheten.
- 0,7 heltidstjänst inom Havsmiljöinstitutet.
- 1,6 heltidstjänster inom projekt.

Studenter:

- Tre masterstudenter gjorde sina examensarbeten inom centrumet.
- Två studenter genomförde praktik under 2025.

SAMVERKAN PÅ FLERA PLAN

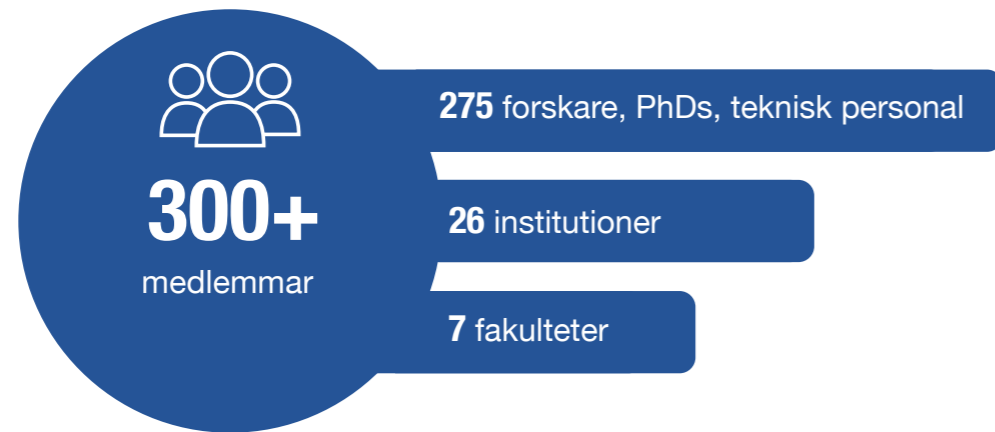
Göteborgs universitet är en central samverkansaktör inom det havsrelaterade området, både inom akademien och i samarbete med andra aktörer i samhället. Centrum för hav och samhälle samarbetar nära flera aktörer som har stor betydelse för att stärka och komplettera vårt uppdrag, och nedan lyfts några särskilt viktiga exempel.

- Havsmiljöinstitutet – samverkan kring kunskapsspridning och policyrelevant havsmiljöarbete.
- GGBC (Gothenburg Global Biodiversity Centre) – samarbeten inom biodiversitet och vetenskapskommunikation.
- Swemarc (Nationellt centrum för marin vattenbruksforskning) – gemensamt arbete inom hållbart vattenbruk och marina resurser.
- Tjärnö marina laboratorium – gemensamt arbete med att skapa kontaktyta mellan näringsliv och forskning
- Submariner Network – internationell samverkan inom blå ekonomi och hållbar utveckling i Östersjöregionen.
- Göteborgs Stad – samverkan i projekt och initiativ kopplade till stadsnära havsodling, samskapande och kunskapsspridning.
- Kiel Marine Science (KMS) – samverkan inom internationell transdisciplinär forskning

Delar av personalstyrkan vid kick off-dag på Tjärnö.

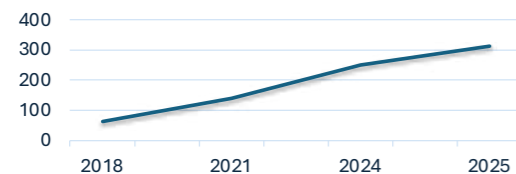
UTVECKLING OCH STÖD AV TRANSDISCIPLINÄR KOMPETENS

Göteborgs universitet har en unik bredd av havsrelaterad kompetens som sträcker sig över hela universitetet. Det ger en ovanligt stark grund för tvär- och transdisciplinärt arbete.

Nätverksbyggande och forskarstöd

Arbetet med att engagera fler forskare som medlemmar fortsatte under året och under 2025 anslöt sig 34 nya medlemmar till centrumet. Medlemsbrevet, som skickades ut nio gånger under året, förblev en central kanal för löpande information och engagemang. Under året arrangerades två forskarfrukostar där en mindre grupp forskare från olika discipliner fick möjlighet att knyta nya kontakter och diskutera ett gemensamt tema. Centrum för hav och samhälle driver även ett nätverk för doktorander och forskare tidigt i karriären som används för att

Antal medlemmar i Centrum för hav och samhälle

sprida information specifik för målgruppen. Under 2025 deltog flera nätverksmedlemmar i aktiviteter på Vetenskapsfestivalen och Västerhavsveckan och Frihamnsdagarna som koordinerades av Centrum för hav och samhälle (se sidan 18 för mer information om aktiviteter 2025).

Under 2025 har en stor del av arbetet fokuserat på att koordinera och stötta framtagandet av ansökningar med marint transdisciplinärt fokus. I detta arbete har centrumet haft en aktiv roll i flera större processer, och ansökningar har bland annat skickats in till följande utlysningar: VR Forskningsmiljö inom Utbildningsvetenskap, Formas Blå Transformation, Biodiversa+, Formas Kommunikationsutlysning, Formas Effekt, Formas Unga forskare, Formas Impact Innovation Geografiska Omställninglabb, Formas Impact Innovation, Horizon Cluster 6.

Sea and Society Day

80 medlemmar deltog när Centrum för hav och samhälles årliga evenemang arrangerades i januari. Fokus låg detta år på finansieringsmöjligheter både på nationell och internationell nivå.

Externa experter var inbjudna som talare och flera medlemmar delade med sig av sina egna "success stories".

Några av talarna vid 2025 års Sea and Society Day var Angela Schultz-Zehden, föreståndare för Submariner Network, Mattias Marklund, huvudsekreterare för naturvetenskap och teknikvetenskap vid Vetenskapsrådet, Viktor Elliot, lektor vid Företagsekonomiska institutionen, Alexandra Kinnby, forskare vid Institutionen för marina vetenskaper.

Sea and Society Talks

Under året arrangerades åtta digitala lunchseminarier, riktade till forskare och yrkesverksamma inom den marina och maritima sektorn. Seminarierna lockade en bred publik, med i snitt 60 live-deltagare och 90 efterhandsvisningar på YouTube.

Totalt antal deltagare samt visningar på YouTube under 2025

SEA AND SOCIETY TALKS 2025

Forgotten fish

Viktor Vesterberg, forskare, Institutionen för globala studier, Göteborgs universitet.

Europe's Marine Plastic Crisis: Why We Are Failing to Address It
Stefano Longo, professor, och Borja Nogué Algeró, forskare, vid Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap, Göteborgs universitet.

Women at Sea: Hidden Stories of Crossing Oceans and Boundaries
Martina Hjertman, forskare vid Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet.

Vad händer med musslor och ostron på den svenska västkusten?
Mats Lindegarth, professor, Institutionen för marina vetenskaper, Göteborgs universitet.

Scary seafood – den nya maten från havet
Susanne Lindegarth, forskare, Institutionen för marina vetenskaper, Göteborgs universitet.

Havets rikedom och människans försörjning – nedslag i fiskets historia
Per Hallén, lektor, Institutionen för ekonomisk historia, Göteborgs universitet.

Hur ser stödet ut för att skydda vår natur?
Aksel Sundström, professor i statsvetenskap och Patrik Michaelsen, postdoktor i statsvetenskap, Göteborgs universitet. Maria Lewander och Tina Johansen Lilja, kommunikationssamordnare, Havsmiljöinstitutet.

Hur kan företag arbeta med biologisk mångfald?
Viktor Elliot, forskare i företagsekonomi, Göteborgs universitet, Mikael Östblom, projektsamordnare SamBio, Göteborgs universitet och Emma Axlycke, varumärkesstrateg, Azote.

Samordning av remissarbete

Centrum för hav och samhälle ansvarar för att bereda och utforma Göteborgs universitets svar på remisser med bäring på havsrelaterade frågor. Ambitionen är att samtliga marina forskare vid universitetet ska uppmärksammas på remissen och ges möjlighet att

komma med små eller stora kommentarer. Detta sker ofta i samverkan med Havsmiljöinstitutet och vid behov i form av tvärvetenskapliga diskussioner för att sammanställa och formulera svaren. Under 2025 har Centrum för hav och samhälle hanterat åtta remisser för Göteborgs universitets räkning.

Remiss	Avsändare
Remiss om Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter HVMFS 2025:XX om ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter HVMFS 2012:18	Havs- och vattenmyndigheten
Västvind vindkraftspark – Länsstyrelsen VG	Länsstyrelsen Västra Götaland
Förslag till biotopskyddsområde för ålgräs i Norra Askimsviken	Stadsbyggnadsförvaltningen, Göteborgs Stad
Remiss gällande betänkandet Skydd för biologisk mångfald i havsområden utanför nationell jurisdiktion (SOU 2025:36)	Utrikesdepartementet
Remiss gällande Förslag till reviderad nationell förvaltningsplan för ål 2025–2030 samt tillhörande åtgärdsplan för 2025–2027 med diarienummer GU 2025/2580 för handläggning	Havs- och vattenmyndigheten
Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om ändring av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten	Havs- och vattenmyndigheten
Underrättelse gällande yttranden om tillstånd för Västvind vindkraftspark i Västerhavet till West Wind Offshore AB	Länsstyrelsen Västra Götaland
En moderniserad fiskelagstiftning. SOU 2025:89	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remisser som Centrum för hav och samhälle hanterat under 2025.

TRANSDISCIPLINÄR UTBILDNING

Masterprogrammet Hav och samhälle

Hösten 2025 inledde den sjunde studentkullen sina studier på det tvärvetenskapliga masterprogrammet Hav och samhälle, som initierades av Centrum för hav och samhälle 2018. Årets kull består av studenter från Frankrike, Slovakien, Tyskland, Belgien, Sverige, Ungern, Storbritannien, USA, Sri Lanka, Bangladesh och Nigeria.

Programmet engagerar över 80 lärare från sex olika fakulteter och 13 institutioner vid Göteborgs universitet. Dessutom deltar representanter från flera olika myndigheter och företag. 20-30 studenter påbörjar programmet varje år och en majoritet av studenterna får efter examen havsrelaterade jobb på myndigheter, universitet och företag.

Hav och samhälle forskarskola

Under 2025 började de tre doktoranderna på Centrum för hav och samhälles transdisciplinära forskarskola närma sig slutet på sin forskarutbildning:

- Elena Tamarit-Castro, Institutionen för geovetenskaper, studerar klimat och miljöförändringars effekter på svensk kustfisk.
- Maria Paulsson, Institutionen för filosofi, lingvistik och vetenskapsteori, utforskar hur kunskap skapas, översätts och tillämpas inom svensk havsförvaltning.
- Julie Bennett, Institutionen för globala studier, undersöker huruvida policy relaterad till fisket i Sverige kan leda till effektiv implementering av ekosystemansatsen.

Masterprogrammet MAR-BIO

Det nordiska masterprogrammet i hållbar produktion och nyttjande av marina bioresurser (MAR-BIO) tog hösten 2025 emot sin sjunde kull med 20 studenter från 14 länder. Programmet ger studenterna en tvärvetenskaplig förståelse för hållbar produktion och användning av marina bioresurser inom den blå bioekonomin.

Den inledande kursen fokuserar på trans- och interdisciplinära perspektiv och inkluderar studiebesök samt möten med forskare och aktörer inom vattenbruk och marina näringar i Norden. 12 studenter från kull 5 presenterade i maj och juni sina samhällsanknutna, vetenskapliga examensarbeten som spände över många ”blå” ämnen.

Handledning av studenter

Under 2025 har Centrum för hav och samhälle arbetat för att skapa möjligheter för studenter inom havsrelaterade utbildningar att delta i tvärande samarbeten och samverkansprojekt. Tack vare centrumets nätverk inom och utanför universitetet har kontakter kunnat förmedlas till studenter som söker praktikplatser och projekt att skriva examensarbeten om.

Under året har studenter dessutom gjort såväl praktik som skrivit examensarbeten inom ramen för centrumets initiativ och projekt. Centrum för hav och samhälle har under året också deltagit i universitetskurser med inriktning mot samverkans- och förändringsarbete.

Den sjunde kullen masterstudenter i Hav och samhälle inledde studierna med en tur på Paddan-båten i Göteborgs hamn med Per Hallén, lektor i ekonomisk historia, som guide.

SAMVERKANSPROJEKT

För att stärka vår förmåga att uppfylla vårt uppdrag söker och deltar Centrum för hav och samhälle i externa projekt inom strategiskt prioriterade områden. Projekten koordineras av medarbetare vid kansliet och genomförs ofta i nära samarbete med andra centrumbildningar, forskare och externa aktörer. Fokus ligger på projekt med en stark samverkans- och kommunikationsprofil.

▲
Summa externa anslag till Centrum för hav och samhälle (ansvar 3151)

Mistra C2B2 – Co-Creating Better Blue

Ett nationellt forskningsprogram som ska utveckla en mer hållbar, öppen och demokratisk blå ekonomi genom samskapande mellan forskare, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle.

Finansiär: Mistra

Verksamhetsår: 2023-2027

Partners: RISE, Chalmers, Chalmers industri-teknik, Havsmiljöinstitutet, Umeå universitet, Stockholm Environment Institute, IVL, Svensk Nationell Datatjänst, Stockholms universitet

Projektanslag: 50 000 000

Vattenväven – från relation till förändring

Utforskar affektiv förståelse och platsbaserat lärande i Säfsen och Göteborg. Projektet väver samman kropp, berättelse och system för att skapa acceptans och förändring.

Finansiär: Formas Impact Innovation

Verksamhetsår: 2025-2026

Partners: Skiftmakarna, Algblommen AB, Civilförsvärsförbundet, Göteborgs grundskola, Sjö nätverket, Vetenskapsfestivalen

Projektanslag: 1 314 000

Vinnarna av Circular Gastronomy Challenge: Ludvig Brydolf från Törst Beverages, Maria Bodin från Centrum för hav och samhälle, Göteborgs universitet och Arash Johnsson Sabet från Simply no waste.

COOL BLUE Nordic – Community Ocean Farms and Local Business Clusters

Huvudmålet är att hjälpa till att starta upp kommersiella och icke-kommersiella småskaliga regenerativa havsodlingar som bidrar till ett friskare hav.

Finansiär: EU Horizon

Verksamhetsår: 2023-2026

Partners: Submariner Network, Aktion Österboten, Havhøst

Projektanslag: 10 000 000

Frihamnens marina kolonilott – upptäck framtidens mat från havet

Den stadsnära havsodlingen skapar en mötesplats och ett gränssnitt mellan hav och samhälle där mat och matkultur bär ett hållbart perspektiv och öppnar upp för samtal om havets tillstånd och människans påverkan.

Finansiär: Formas kommunikationsutlysning

Verksamhetsår: 2023-2026

Partners: Göteborgs stad, Platsutveckling Älvstaden, Prototyp Göteborg, Göteborg & Co, Stadsnära odling i Göteborg, Havhøst.

Projektanslag: 1 799 000

Transformativa marina kolonilottar för matberedskap, medborgarforskning och havsmedvetenhet

Genom medborgarforskning om ekologiska effekter och en analys av kolonilotternas potential att stärka social och ekologisk resiliens tas en svensk modell, handbok och bästa praxis fram för framtida småskaliga tillsammansodlingar i havet

Finansiär: Formas Utforska

Verksamhetsår: 2025-2029

Partners: Globala studier, Göteborg Marinbiologiska Laboratorium, Marinreparatörerna, Havhøst, Stadsnära odling Göteborgs stad.

Projektanslag: 6 000 000

Blå Samverkan – För en starkare blå bioekonomi och en hållbar framtid

Genom att knyta samman näringsliv och forskning skapar Blå Samverkan nya möjligheter för kustsamhällen och landsbygden att växa och utvecklas.

Finansiär: Tillväxtverket

Verksamhetsår: 2025-2028

Partners: Falkenbergs kommun, RISE, Swemarc, GU Ventures, Chalmers, Chalmers Industri-teknik, CSR Västsverige, Fiskekommunerna, Sotenäs kommun, Sjö matsfrämjandet, Innovatum Science Center

Projektanslag: 14 900 000

Utopian Food Stories – Smaka på framtiden

Uppstartsmedel för att under 2026 utveckla projektet ”Utopian Food Stories – Smaka på framtiden – Unga vuxna som medskapare i hållbar och inkluderande matpraktik i Göteborg”.

Finansiär: Anna Ahrenbergs fond

Verksamhetsår: 2026

Partners: WWF, Göteborgs stad

Projektanslag: 296 500

Tillsammansodling i havet genom inkluderande aktiviteter

Projektet undersöker hur småskaliga havsodlingar, exempelvis marina kolonilotter, kan stärka en hållbar livsmedelsförsörjning genom att öka medvetenhet, tillgänglighet och engagemang längs västkusten.

Finansiär: Formas Effekt

Verksamhetsår: 2025-2027

Partners: Fragile Hope, Göteborgs stad, Stenungsbaden Yacht Club

Projektanslag: 3 800 000

Havets röst – Fördjupande samtal med en virtuell AI-säl för ökad havsmedvetenhet

Projektet ska ta fram en virtuell säl som med hjälp av artificiell intelligens (AI) och virtual reality (VR) ska göra livet under ytan mer tillgängligt. Utrustade med VR-glasögon och handhållna kontroller ska museibesökare kunna interagera med en säl i virtuella undervattensmiljöer.

Finansiär: Formas kommunikationsutlysning

Verksamhetsår: 2024-2026

Partners: Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, Köpenhamns universitet, Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs naturhistoriska museum, Havsmiljöinstitutet.

Projektanslag: 2 000 000

COOL BLUE Baltic – Community Ocean Farms and Local Business Clusters in the Baltic Sea

Undersöker möjligheter, hinder och förutsättningar för att etablera kommersiella och icke kommersiella småskaliga regenerativa havsodlingar i länderna runt Östersjön.

Finansiär: EU EMFAF

Verksamhetsår: 2024-2025

Partners: Submariner Network, Havhøst, Aktion Österbotten, EUCC-D Küstenunion Deutschlands, Gdynia Maritime University, Klaipeda Science & Technology Park, Latvian Institute for Aquatic Ecology, Tartu universitet, Simrishamn kommun, Ecopelag.

Projektanslag: 7 500 000

SamBio – Samverkan för biologisk mångfald

Projektet syftar till att bygga och sprida kunskap om och engagemang för biologisk mångfald i Västra Götaland genom kunskapshöjande och upplevelsebaserade insatser, med fokus på barn och unga samt näringslivet i regionen.

Finansiär: Västra Götalandsregionen

Verksamhetsår: 2023-2025

Partners: GGBC, Herbarium GB, Balthazar Science Center, Dalénium Science Center, Göteborgs botaniska trädgård, Göteborgs naturhistoriska museum, Havets Hus, Innovatum Science Center, IVL Svenska Miljöinstitutet, Naturbruksförvaltningen VGR, Navet Science Center, Nordens Ark, Sjöfartsmuseet Akvariet, Slottsskogens djurpark, Chalmers tekniska högskola, Universeum, Väst-kuststiftelsen.

Projektanslag: 12 900 000

Havsbondens kök – recept, inspiration och fakta om framtidens sjömat

Projektet väcker nyfikenhet för hållbart odlade råvaror från havet. Målet är att inspirera fler att äta och laga mat med musslor, ostron och alger samt att öka kunskapen om hur maten vi äter påverkar våra hav.

Finansiär: Formas kommunikationsutlysning

Verksamhetsår: 2025-2028

Partners: Centrum för kritiska kulturarvsstudier, Folkuniversitetet Göteborg, Göteborg naturhistoriska museum, Sjöfartsmuseet Akvariet, Sjömatsfrämjandet.

Projektanslag: 2 000 000

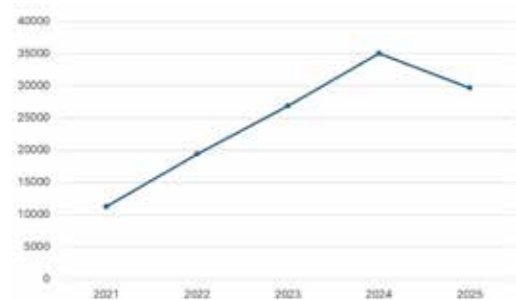

DEN MARINA KOMMUNIKATIONEN

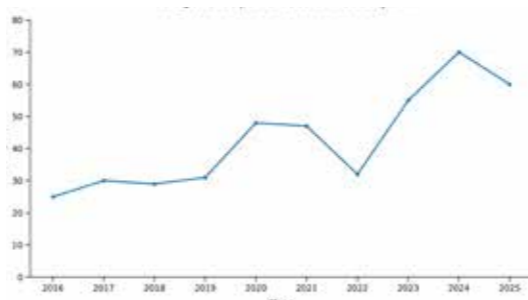
Centrum för hav och samhälle har i uppdrag att utgöra ett nav för universitetsegeta och externa verksamheter. En viktig del i arbetet är att samordna den marina kommunikationen vid Göteborgs universitet. Det görs främst genom nätverket Havskommunikatörerna där ett tiotal kommunikatörer för institutier, centrumbildningar, forskningsprogram, marina infrastrukturer och nationella enheter ingår. Centrum för hav och samhälle bidrar också med kommuni-

kationsresurser i Havsmiljöinstitutets redaktionella arbete med webbplatsen havet.nu, tidskriften Havsutskikt samt den digitala fälthandboken Livet i havet.

Under 2025 har den samordnade kommunikationen kring havsrelaterade ämnen vid Göteborgs universitet haft ett stort genomslag. Det gäller såväl spridningen av universitetets egna nyheter som forskarnas synlighet i media.

▲
Antal sidvisningar av de 10 mest lästa havsnyheterna på gu.se.

▲
Antal artiklar och nyhetsinslag om havet i svensk media där forskare från Göteborgs universitet medverkar.

Webbplatser och sociala medier

Centrum för hav och samhälle ansvarar för webbsidan gu.se/havet, som samlar den marina och maritima verksamheten vid Göteborgs universitet. Under året hade sidan 31 000 besök. Här finns bland annat nyheter, evenemang, forskning och utbildningar inom området. Ett viktigt mål med sidan är att göra

det enklare att hitta universitetets havsrelaterade verksamhet och öka dess synlighet.

Centrum för hav och samhälle arbetar fortsatt aktivt med innehåll på sociala medier för att lyfta universitetets marina och maritima verksamhet.

+19%

fler besök på gu.se/havet

+156

nya följare på Facebook

+1015

nya följare på LinkedIn

▲
Trafiken har ökat i flera av Centrum för hav och samhälles kanaler jämfört med 2024.

Mest besökta sidor på gu.se/havet 2025

- 1 Masterprogram om havet**
Sida som samlar universitetets masterutbildningar med havsinriktning.
- 2 Lediga jobb**
Sida med samtliga lediga tjänster som relaterar till havet vid Göteborgs universitet.
- 3 Havsbondens kokbok**
Recept, fakta och inspiration om hur du laggar mat med ostron, blåmusslor och tång.

Mest lästa havsnyheter från 2025

- 1 Fjordens öga: Slow-TV under ytan**
Om en undervattenskamera som låter allmänheten följa livet i havet hemifrån.
- 2 Hjälp forskarna – bli sälobservatör**
Om medborgarforskning inom projektet Sälvie ID.
- 3 Leta maneter – hjälp forskarna i sommar**
Om medborgarforskningsprojektet där allmänheten rapporterar in manetfynd.

Fjordens öga är en undervattenskamera som placerades på fem meters djup utanför Kristinebergs marina forskningsstation sommaren 2025. Kameran sänder dygnet runt, och nyheten om Fjordens öga blev den mest lästa havsnyheten från Göteborgs universitet under 2025.

FOTO: MÅRKO T. WRAMEN

Nyhetsbrev och medlemskommunikation
Under 2024 har Centrum för hav och samhälle fortsatt att samla aktuell information till olika målgrupper genom både ett internt och ett externt nyhetsbrev.

Det interna nyhetsbrevet är ett månatligt nyhetsbrev som skickas till alla medlemmar i Centrum för hav och samhälle. Under slutet av 2024 genomfördes en översyn för att ytterligare förbättra innehållet och effektivisera arbetsprocessen. Förändringarna

747
prenumeranter på Havsnyheter från Göteborgs universitet

283
prenumeranter på det interna medlemsbrevet

baserades på medlemmarnas synpunkter. Det nya formatet lanserades i januari 2025 och har ett tydligare fokus på aktuella utlysningar, konferenser och samarbetsmöjligheter för forskare och doktorander.

Det externa nyhetsbrevet, *Havsnyheter från Göteborgs universitet*, skickas ut cirka en gång i månaden och riktar sig till en bredare målgrupp bestående av personer som jobbar med havsfrågor, forskar eller bara är nyfikna på vad som händer inom området.

Här samlas havsnyheter med tips på evenemang, lediga jobb och annat aktuellt. Under året har elva sådana nyhetsbrev skickats ut.

Havsbondens kokbok

2025 kom *Havsbondens kokbok* – en receptsamling med fokus på ostron, blåmusslor och alger. Förutom recept finns fakta om arterna, hur de odlas och hur maten vi äter påverkar miljön. Skriften har tagits fram med stöd från Formas och Fakulteten för naturvetenskap och teknik, med recept av Karolina Martinson.

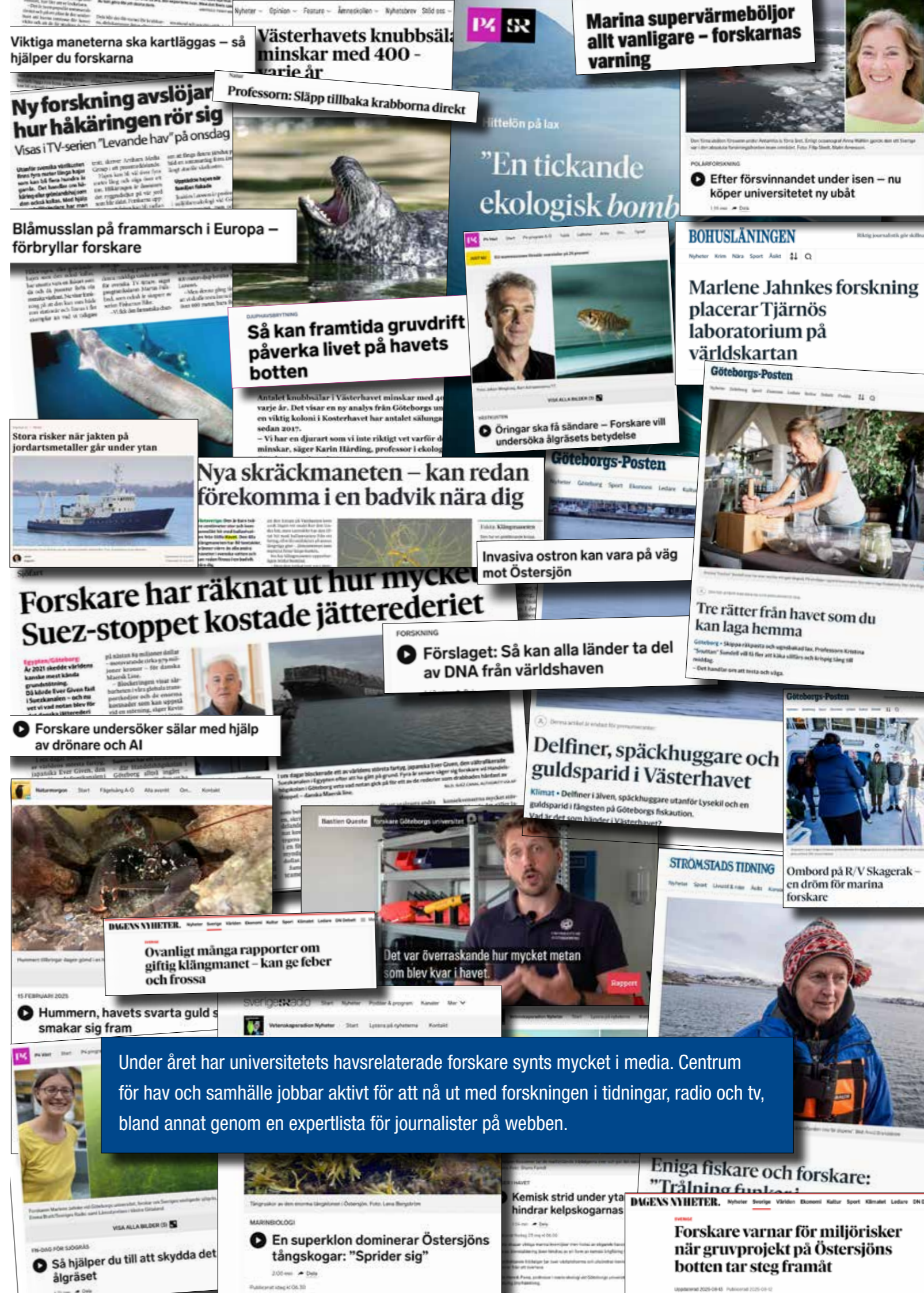

Kommunikationsuppgifter för Havsmiljöinstitutet

De populärvetenskapliga produkterna *Havsutsikt*, *Havet.nu* och *Livet i havet* är ett samarbete mellan flera svenska lärosäten inom ramarna för Havsmiljöinstitutet. Centrum för hav och samhälle representerar Göteborgs universitet i form av en kommunikator på halvtid.

Under året har webbplatsen *Havet.nu* haft drygt 127 000 besök medan den digitala fälthandboken *Livet i havet* hade 154 000 besök.

Under 2025 tog Centrum för hav och samhälle över huvudredaktörskapet för tidskriften *Havsutsikt* som kommit ut med två nummer under året. Tidsskriften når över 12 000 prenumeranter och sprids till en lång rad skolor, museer och naturum över hela landet.

Under året har universitetets havsrelaterade forskare synts mycket i media. Centrum för hav och samhälle jobbar aktivt för att nå ut med forskningen i tidningar, radio och tv, bland annat genom en expertlista för journalister på webben.

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Under 2025 har Centrum för hav och samhälle genomfört och medverkat i ett brett utbud av evenemang och aktiviteter som på olika sätt främjat kunskapsutbyte, samverkan och synliggörandet av Göteborgs universitets marina och maritima kompetens. Genom workshops, forskarfrukostar, seminarier, populärvetenskapliga aktiviteter och internationella samarbeten har centrumet engagerat forskare, beslutsfattare, näringsliv, studenter och allmänhet. Här presenteras en översikt av årets genomförda aktiviteter.

Under 2025 nådde Centrum för hav och samhälles evenemang och aktiviteter ut till fler än 5 000 besökare. Dessa evenemang arrangerades tillsammans med fler än 50 olika organisationer.

Aktivitet	Arrangörer	Målgrupp	Deltagare
Sea and Society Day	Centrum för hav och samhälle, Fakulteten för naturvetenskap och teknik	Medlemmar	80
Forskarfrukost: Havsmedvetenhet	Centrum för hav och samhälle, GGBC* och Universeum	Medlemmar	15
Nordic Seafood Summit: Presentation av <i>Havsbondens kokbok</i>	Centrum för hav och samhälle, Algblomman AB, Innovatum m.fl.	Bransch, allmänhet	60
<p>Under programpunkten "Mer sjömat på offentliga fat" på Nordic Seafood Summit i Göteborg presenterade Maria Bodin, Karl-Johan Nylén och Karolina Martinson <i>Havsbondens kokbok</i>.</p> <p>Receptsamlingen, som fokuserar på blåmusslor, tång och ostron, riktar sig till en yngre publik och kan exempelvis användas av skolor. Recepten varvas med fakta om arterna, hur de odlas och hur maten vi äter påverkar miljön och den biologiska mångfalden.</p>			
Impact and Grant writing workshop	Centrum för hav och samhälle, Forsknings- och Innovationskontoret	Medlemmar	22
Forskarfrukost: Havet och polerna	Centrum för hav och samhälle, Fakulteten för naturvetenskap och teknik	Medlemmar	15
Seminarium: Naturrestaureringsförordningen: möjligheter och utmaningar	Centrum för hav och samhälle, Institutionen för geovetenskaper, GGBC*	Forskare, förvaltning	60
Havets Röst: Virtual Reality-aktivitet	Centrum för hav och samhälle, Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs naturhistoriska museum	Allmänhet	250

*GGBC = Gothenburg Global Biodiversity Center

Aktivitet	Arrangörer	Målgrupp	Deltagare
UN Ocean Conference Seminar: Marine Restoration	Centrum för hav och samhälle, Université Côte D'Azur, Havsmiljöinstitutet, Wiomsa* m.fl.	Beslutsfattare, forskare	30
UN Ocean Conference Seminar: The UN Treaty to End Plastic Pollution	Centrum för hav och samhälle, Scientists' Coalition for an Effective Plastics Treaty, Sorbonne University m.fl.	Beslutsfattare	70
UN Ocean Conference Seminar: Marine Restoration	Centrum för hav och samhälle, Scripps Institution of Oceanography, Seas at Risk m.fl.	Beslutsfattare, forskare, studenter	45

People & The Sea Conference: Tensions, Trade-offs, and Transformations for the ocean Decade and Beyond	Centrum för hav och samhälle, Havsmiljöinstitutet, MARE*	Forskare	400
Skagerrakseglsaten: Science and Solutions Sail	Centrum för hav och samhälle, Göteborgs hamn, SLU, DTU*, University of Agder, Sjöfartsmuseet Akvariet m.fl.	Allmänhet	1 000

Den 17 juni besökte fullriggaren Sörlandet Amerikakajen i Göteborg. Med ombord var havsforskare från Sverige, Norge och Danmark som var ute på den två veckor långa Skagerrakseglsaten för att uppmärksamma havsmiljön i Västerhavet. En av talarna på plats var naturfilmaren Martin Falklind som berättade om tv-serien *Fiskarnas rike*.

Aktivitet	Arrangörer	Målgrupp	Deltagare
Kick-off Masterprogram: Sea and Society och Nordiskt program i hållbar produktion och nyttjande av marina bioresurser	Centrum för hav och samhälle, Swemarc, Sjöfartsmuseet Akvariet	Studenter	40
EU Algae Awareness Summit	Centrum för hav och samhälle, Aktion Österbotten, Submariner network, Havhöst	Beslutsfattare, näringsliv, Forskare	250
Costas Kadis – EU-kommissionär för fiske och havsfrågor diskuterar hållbar odling i havet och tittar på en modell av den marina kolonilotten Flytevi under EU Algae Awareness Summit.			
Modellen av Flytevi togs fram för en utställning om framtidens hållbara samhällen på Form/Design Center i Malmö. Under temat Waves presenterades Flytevi som ett exempel på en cirkulär och hållbar lösning som kan omsättas i praktiken.			
Swedish Biodiversity Symposium	Centrum för hav och samhälle, GGBC*, Bolincentret för klimatforskning, SLU, Naturvårdsverket m.fl.	Förvaltning, beslutsfattare, forskare	350
Havsforskningsdagarna	Centrum för hav och samhälle, Svenska Havsforskarföreningen	Forskare, förvaltning	100
Skördefest på Sundsby säteri: Marknadsstånd och presentation	Centrum för hav och samhälle, CCHS*	Allmänhet	200
Vetenskapsfestivalen: Öppet hus vid den marina kolonilotten Flytevi	Centrum för hav och samhälle, Göteborgs stad	Allmänhet	100

*Wiomsa = Western Indian Ocean Marine Science Association

*MARE = Centre for Maritime Research

*DTU = Danmarks Tekniske Universitet

*GGBC = Gothenburg Global Biodiversity Center

*CCHS = Centrum för kritiska kulturstudier

Aktivitet	Arrangörer	Målgrupp	Deltagare
Västerhavsveckan: Öppet hus vid den marina kolonilotten Flytevi	Centrum för hav och samhälle, Göteborgs stad	Allmänhet	50
Västerhavsveckan: Marstrand	Centrum för hav och samhälle, Kungälv kommun	Allmänhet	30
Västerhavsveckan: Marin Matmarknad Fjällbacka	Centrum för hav och samhälle, Tanums kommun, Swemarc*	Allmänhet	300
Västerhavsveckan: Kvartsita på Turné: Strandstäda och träffa forskare ombord	Centrum för hav och samhälle, Västkuststiftelsen, Strandstäderna	Allmänhet	2 500

Under Västerhavsveckan i början av augusti besökte toppsegelskonaren Kvartsita nio hamnar längs västkusten. Ombord var bland andra strandstädare från Västkuststiftelsen, forskare från Göteborgs universitet och trubaduren Pablo Copa.

Frihamnsdagarna: Öppet hus vid den marina kolonilotten Flytevi	Centrum för hav och samhälle, Swemarc*, GGBC*, CCHS*, Göteborgs Stad	Beslutsfattare, allmänhet	650
Frihamnsdagarna: Seminarium: Nyfiken på handslaget för biologisk mångfald?	Centrum för hav och samhälle, Göteborgs Stad, Göteborgs stift, Bee-go*	Näringsliv, offentlig förvaltning	50

Det var fullsatt i Håpets katedral när Viktor Elliot från Handelshögskolan berättade om Handslaget för biologisk mångfald – en överenskommelse där aktörer från näringsliv och kommunala förvaltningar och bolag skrivit under en avsiktsförklaring för att tillsammans ta krafttag för att gynna biologisk mångfald och främja ekosystemtjänster.

Aktivitet	Arrangörer	Målgrupp	Deltagare
Frihamnsdagarna: Seminarium: Havsbondens kök	Centrum för hav och samhälle, Göteborgs Stad	Allmänhet, skolor	50
Frihamnsdagarna: Seminarium: Resan mot ett hav utan plast – vad behöver göras?	Centrum för hav och samhälle, Göteborgs Stad, Göteborgs stift, Västkuststiftelsen, FRAM*	Allmänhet, skolor	75

Håpets katedral, ett flytande heligt rum byggd av återvunnen plast, besökte Frihamnsdagarna. Den fungerade som en mötesplats för samtal om bland annat plast i havet och hur företag kan arbeta med biologisk mångfald.

Havsbonde för en dag: Aktiviteter och studiebesök på den marina kolonilotten Flytevi	Centrum för hav och samhälle, Institutionen för marina vetenskaper, SamBio	Högstadiel elever	175
Blå matpop-up: Utställning och gästföreläsningar hos SamBio-partners	Centrum för hav och samhälle, Dalénium, Innovatum	Allmänhet	75
Biologiska mångfaldens dag: Strandkursion	Centrum för hav och samhälle, GGBC*, Universeum, SamBio	Elever i årskurs 4, allmänhet	30

*Swemarc = Nationellt centrum för marin vattenbruksforskning

*GGBC = Gothenburg Global Biodiversity Center

*CCHS = Centrum för kritiska kulturarvsstudier

*Bee-Go = Handslaget för biologisk mångfald

*FRAM = Centrum för framtidens kemiska riskanalyser och styrning

*SamBio = Samverkan för Biologisk mångfald

UNITED NATIONS OCEAN CONFERENCE NICE, FRANCE 2025

مؤتمر الأمم المتحدة
المعني بالمحيطات
نيس، فرنسا 2025

联合国海洋大会
2025年法国尼斯

CONFÉRENCE
DES NATIONS UNIES
SUR L'Océan
NICE, FRANCE 2025

CONFERENCIA
DE LAS NACIONES UNIDAS
SOBRE EL Océano
NIZA, FRANCIA 2025

КОНФЕРЕНЦИЯ ООН
ПО ОКЕАНУ
НИЦЦА, ФРАНЦИЯ 2025

Bethanie Carney Almroth (i mitten), vid Institutionen för biologi och miljövetenskap, deltog i FN:s havskonferens i Nice i juni 2025 för att arbeta för ett globalt avtal mot plastföroreningar.

INTERNATIONELLT ARBETE

En viktig del av Centrum för hav och samhälles uppdrag är att bidra till att öka Göteborgs universitets kompetens och kapacitet att aktivt delta och göra avtryck i strategiskt viktiga forum för internationellt samarbete. Under året har centrumet stött och koordinerat universitetets representation i ett stort antal sådana forum. Nedan följer korta beskrivningar av de samarbeten som Centrum för hav och samhälle deltagit i under året.

EuroMarine

Vad: Ett tvärvetenskapligt samarbetsnätverk för europeiska marina organisationer och forskningsinstitut.

Varför: Nätverkets syfte är att öka sina medlemmars möjligheter att via forskning fylla kunskapsluckor och därigenom identifiera de lösningar vi behöver för att möta de utmaningar havet står inför.

Vår medverkan 2025: Under året har Centrum för hav och samhälle deltagit i nätverkets generalmöte och spridit olika nyheter som delats via nätverket, särskilt nyheter riktade till unga forskare om EuroMarines stöd och karriärmöjligheter.

Submariner Network

Vad: En samarbetsplattform för aktörer i Östersjöregionen som samlar 48 organisationer kopplade till blå ekonomi.

Varför: Genom ökat samarbete och gemensamma projekt vill organisationen främja innovativa arbetssätt för hållbart nyttjande av marina resurser.

Vår medverkan 2025: Sedan 2019 ingår Göteborgs universitet som partner i Submariner Network. Centrum för hav och samhälle ingår sedan tidigare i två projekt som koordineras av Submariner Network, med finansiering från Horizon Europe och EMFAF flagship, COOL BLUE Nordic och COOL BLUE Baltic.

European Marine Board

Vad: Ett tvärvetenskapligt samarbetsnätverk med cirka 35 universitet och institut från 18 länder runt om i Europa.

Varför: Bedriver strategiskt arbete kopplat till havsforskning och teknik.

Vår medverkan 2025: Under året har Göteborgs universitet deltagit i det nionde EMB Forum som fokuserade på frågor om resiliens i områden där hav möter land. I november publicerades också rapporten *Monitoring, Reporting and Verification for marine Carbon Dioxide Removal*, där Gabriela Argüello varit med som expert i arbetsgruppen som skrivit publikationen. Per Åberg och Lena Gipperth har varit med på varsitt av EMB:s två årliga möten.

Western Indian Ocean Marine Science Association (WIOMSA)

Vad: En icke-statlig organisation med individuella och institutionella medlemmar i västra Indiska oceanen och globalt.

Varför: Uppdraget är att främja den pedagogiska, vetenskapliga och tekniska utvecklingen inom alla aspekter av marin vetenskap i västra Indiska oceanen i nära samarbete med havsförvaltningen i regionen.

Vår medverkan 2025: Medlemmar i Centrum för hav och samhälle bidrar med vetenskapligt stöd till organisationen, bland annat genom deltagande i kurser, workshopar, programkommitté samt redaktionen för tidskriften *Western Indian Journal of Marine Sciences*. Flera deltog också i 13th WIOMSA Scientific Symposium, som hölls i September 2025 i Mombasa, Kenya.

Centre for Maritime Research (MARE)

Vad: Ett europeiskt samhällsvetenskapligt forskningsnätverk med partneruniversitet i Holland, Tyskland, Danmark, Norge och Sverige.

Varför: MARE anordnar den tvärvetenskapliga konferensen *People & The Sea* vartannat år och publicerar samhällsvetenskaplig marin forskning genom sin publikationsserie och den vetenskapliga tidskriften *MAST*.

Vår medverkan 2025: Under året har Centrum för hav och samhälle representerat Göteborgs universitet i MARE:s styrgrupp och aktivt deltagit i planeringen och genomförandet av 2025 års *People & the Sea conference: Tensions, Trade-offs, and Transformations for the Ocean Decade and Beyond*.

Samarbete med Christian-Albrechts-Universität, Kiel

Vad: Flerårigt samarbete och utbyte med både Kiel Marine Science (KMS) och Center for Ocean and Society vid Kiel universitet

Varför: Öka sina medlemmars möjligheter att via forskning fylla kunskapsluckor och därigenom identifiera de lösningar vi behöver för att möta de utmaningar havet står inför.

Vår medverkan 2025: Under året har fokus legat på strategiskt arbete, engagemang i KMS Advisory Board samt utveckling av gemensamma transdisciplinära forskningsprojekt.

European University of the Seas (SEA-EU)

Vad: Ett samarbete mellan nio universitet i Europa (Cadiz, Brest, Kiel, Gdansk, Split, Malta, Algarve, Neapel, Nord universitet) inom EU:s program European Universities.

Varför: Erbjuder studenter och lärare kurser, mobilitet och gemensamma examina inom ett brett fält av marint relaterade områden.

Vår medverkan 2025: Medlemmar i Centrum för hav och samhälle är inbjudna till samarbete med SEA-EU och vi har en representant i dess vetenskapliga råd.

INTÄKTER OCH KOSTNADER

Centrum för hav och samhälle har under 2025 erhållit anslag om cirka 6,9 miljoner kronor, varav 1,7 miljoner avser Göteborgs universitets arbete inom Havsmiljöinstitutet.

Cirka 2 miljoner kronor av våra kostnader under året har finansierats från externa bidrag. Ett samverkansprojekt kring biologisk mångfald, SamBio, som koordineras av Göteborgs centrum för globala biodiversitetsstudier, GGBC, har fortsatt under året. Likaså EU-finansierade projekt kopplade till marina kolonilottor: HORIZON Mission Ocean projekt COOL BLUE och EU Regional Flagship projekt COOL BLUE Baltic.

Kostnaderna avser personalkostnader om cirka 5 miljoner kronor, övriga driftkostnader om cirka 1 miljon kronor (forskarstöd till workshops och konferenser, evenemang som arrangerats av centrumet under året och Göteborgs universitets medlemsavgifter i olika organisationer), indirekta kostnader om 2,3 miljoner kronor och lokalkostnader om 0,6 miljoner kronor. Årets resultat blev överskott på 119 tusen kronor.

RESULTATRÄKNING	TUSEN KR
Anslag	6 958
Bidrag	1 372
Interna bidrag	-40
Samfinansiering	230
Period pågående bidragsprojekt	631
Finansiella intäkter	1
SUMMA INTÄKTER	9 152
Lönekostnader	-4 787
Förändring semesterskuld	-92
Övriga personalkostnader	-78
Övriga driftkostnader	-1 003
Indirekta kostnader	-2 320
Lokalkostnader	-644
Finansiella kostnader	-2
Interna bidrag	-50
Avskrivningar	-55
SUMMA KOSTNADER	-9 033
RESULTAT	119

**CENTRUM FÖR
HAV OCH SAMHÄLLE**

www.gu.se/hav-samhalle

GÖTEBORGS
UNIVERSITET